

Október 2024

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga Ársskýrsla 2023

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Efnisyfirlit

Ávarp ráðherra	3
Hlutverk Jöfnunarsjóðs og starfsemi	4
Ráðgjafarnefnd	4
Starfsfólk	5
Vefur	5
Ársfundur	5
Málshöfðun Reykjavíkurborgar	7
Endurskoðun á regluverki Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	8
Fasteignasjóður	8
Úrbætur í aðgengismálum fatlaðs fólks	9
Aðkoma Fasteignasjóðs að verkefninu Römpum upp Ísland	10
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	10
Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	11
Framlög vegna samþættingar á þjónustu barna	11
Framlög vegna gjaldfrjálsra skólamáltíða	12
Samkomulag um breytingu á fjármögnun þjónustu við fatlað fólk	12
Verkefni Innheimtustofnunar færðust til ríkisins	13
NPA	14
Tekjur Jöfnunarsjóðs	14
Yfirlit yfir framlög Jöfnunarsjóðs	15
Notendastýrð persónuleg aðstoð	20
Heildarframlög til sveitarfélaga	20
Fjárhagsleg aðstoð vegna sameiningar sveitarfélaga	21
Ársreikningur 2023	23
Staðfesting ársreiknings	24
Áritun ríkisendurskoðanda	25
Rekstrarreikningur árið 2023	27
Efnahagsreikningur 31. desember 2023	28
Sjóðstreymi árið 2023	30
Skýringar	31
Framlög Jöfnunarsjóðs	40
Framlög skipt eftir sveitarfélögum	41
Framlög skipt eftir landshlutum	42
Önnur framlög	42
Framlög vegna fatlaðs fólks 2023	43
Skipan ráðgjafarnefnda	44

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Ársskýrsla Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Innviðaráðuneytið
Sólvhólsgötu 7 – 101 Reykjavík
545 8200 | irn@irn.is

Október 2024 | ISBN 978-9935-494-58-0

Ábyrgðarmaður: Svandís Svavarsdóttir
Umsjón: Innviðaráðuneytið
Umbrot: Jónas Þorbergsson
Prentun: Pixel, umhverfsvottuð prentsmiðja

© 2024 – Innviðaráðuneytið

[stjornarradid.is](#)

Ávarp ráðherra

Í sautjándra sinn koma fulltrúar sveitarfélaga af öllu landinu saman á ársfundi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Jöfnunarsjóður sveitarfélaga gegnir mikilvægu hlutverki sem einn af helstu tekjustofnum sveitarfélaga og hefur sjóðnum verið falið sífellt aukið hlutverk frá því hann hóf starfsemi í sinni núverandi mynd árið 1990. Mikilvægi sjóðsins sést meðal annars á hárrí fjárveitingu hans til reksturs grunnskóla og þjónustu við fatlað fólk. Þá má ekki gleyma mikilvægu byggðahlutverki sjóðsins, sem ég mun standa vörð um enda mikilvægur hluti af starfsemi sjóðsins.

Miklar breytingar hafa orðið á sveitarstjórnarstiginu í áranna rás. Sveitarfélögin hafa fengið ný og krefjandi verkefni, sem hefur haft áhrif á rekstur þeirra. Til að mæta þessum áskorunum hafa sveitarfélögin aukið samvinnu sína og sameinast í auknum mæli. Í upphafi kjörtímabilsins 1998-2002 voru sveitarfélögin 124 á landinu en þau eru nú orðin 62. Þessi fækkun sveitarfélaga sýnir hvernig þau hafa aðlagast síbreytilegu umhverfi og styrkt stöðu sína bæði sem stjórnsýslueiningar og samfélög.

Mikilvæg breyting var gerð á reglum Jöfnunarsjóðs árið 2020, sem hefur haft áhrif á hvata til sameiningar sveitarfélaga. Þegar reglurnar tóku gildi voru sveitarfélögin 71 en eru nú 62 eins og áður kom fram. Þátttaka sjóðsins í sameiningu þeirra hefur aukist verulega, og í dag rennur um 1 ma.kr. árlega úr sjóðnum til þessa verkefnis.

Við í ráðuneytinu og Jöfnunarsjóði teljum mikilvægt að styrkja enn frekar hvata sem stuðla að frekari sameiningu sveitarfélaga. Eitt af þeim málum sem getur haft jákvæð áhrif hér eru breytingar á regluverki Jöfnunarsjóðs. Því mun ég beita mér fyrir því að gerðar verði nauðsynlegar breytingar á regluverki Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Frumvarp til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga er á þingmálaskrá 155. löggjafarþings 2024-2025 og hvet ég sveitarstjórnarfólk til að fylgjast með umræðum um málið.

Mín fyrstu skref í stjórn málum tók ég sem kjörinn fulltrúi, þegar ég varð borgarfulltrúi í Reykjavík fyrir Vinstrihreyfinguna – grænt framboð árið 2006. Það var mikið gæfuspör að fá tækifæri til að starfa á vettvangi sveitarstjórnarmála, og sú reynsla hefur verið mér mikilvægt veganesti í störfum mínum á vettvangi stjórn mála á landsvísu.

Ég hlakka til samstarfsins við sveitarfélögin um allt land og óska sveitarstjórnarfólki góðs gengis í þeim krefjandi og áhugaverðu verkefnum sem framundan eru.

Svandís Svavarsdóttir, innviðaráðherra

Hlutverk Jöfnunarsjóðs og starfsemi

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga starfar á grundvelli III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga. Hlutverk Jöfnunarsjóðs er að jafna mismunandi útgjaldabörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Ráðgjafarnefnd

Innviðaráðherra hefur á hendi yfirstjórn Jöfnunarsjóðs en honum til ráðuneytis er sjö manna ráðgjafarnefnd. Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga gerir tillögur til ráðherra um úthlutun framlaga úr sjóðnum annarra en bundinna framlaga. Nefndin er skipuð af ráðherra til fjögurra ára að afloknum sveitarstjórnarkosningum.

Ráðherra skipaði frá og með 1. janúar 2023 nýja ráðgjafarnefnd. Sex nefndarmenn eru skipaðir samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra sveitarfélaga en einn er skipaður án tilnefningar og er hann jafnframt formaður nefndarinnar.

| Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga.

Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs er skipuð til fjögurra ára og hana skipa:

- Guðmundur Baldvin Guðmundsson, fyrrverandi oddviti í bæjarstjórn Akureyrarbæjar, formaður
- Ásta Stefánsdóttir, sveitarstjóri Bláskógabyggðar
- Theódóra S. Þorsteinsdóttir, bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Dan Jens Brynjarsson, sviðsstjóri fjársýslusviðs Akureyrarbæjar
- Hrund Pétursdóttir, sveitarstjórnarfulltrúi í Skagafirði
- Friðjón Einarsson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ
- Hörður Hilmarsson, skrifstofustjóri fjármála- og áhættustýringarsviðs Reykjavíkurborgar

Varamenn:

- Sigtryggur Magnason, aðstoðarmaður ráðherra, varaformaður
- Einar Freyr Elínarson, sveitarstjóri Mýrdalshrepps
- Halla Karen Kristjánsdóttir, bæjarfulltrúi í Mosfellsbæ
- Heimir Örn Árnason, forseti bæjarstjórnar Akureyrarbæjar
- Gísli Sigurðsson, bæjarfulltrúi Skagafjarðar
- Margrét Þórarinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ
- Þórdís Lóa Þórhallsdóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík

Ráðgjafarnefndin hélt fjórtán bókaða fundi á árinu 2023.

Fundargerðir ráðgjafarnefndarinnar eru birtar á [vef sjóðsins](#). Megintilgangur með birtingunni er að upplýsa sveitarstjórnarfólk og starfsfólk sveitarfélaga um starfsemi sjóðsins, umfjöllun og afgreiðslu erinda sem berast sjóðnum og tillögur nefndarinnar til ráðherra um úthlutun framlaga.

Starfsfólk

- Guðni Geir Einarsson, forstöðumaður
- Árni Sverrir Hafsteinsson, sérfræðingur
- Elmar Björnsson, sérfræðingur
- Sigrún Dögg Kvaran, sérfræðingur

Vefur

Á vef Jöfnunarsjóðs, [jofnunarsjodur.is](#), er að finna allar upplýsingar um starfsemi sjóðsins, lagagrundvöll, tekjur, úthlutun framlaga og fleira. Jafnframt er bent á upplýsingagátt Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem hægt er að finna á vef sjóðsins. Upplýsingagáttin veitir á gagnvirkan hátt aðgang að tölfræðiupplýsingum um framlög sjóðsins. Þar er hægt að skoða og bera saman framlög sjóðsins eftir landsvæðum og sveitarfélögum aftur til ársins 2013.

Fréttatilkynningar birtast á vefnum þegar ráðherra hefur samþykkt tillögur ráðgjafarnefndar um úthlutun einstakra framlaga sjóðsins.

Ársfundur

Sextándi ársfundur Jöfnunarsjóðs var haldinn 20. september 2023 á Hilton Hótel Nordica. Sigurður Ingi Jóhannsson, þáverandi innviðaráðherra, sagði í ávarpi sínu „vandséð hvernig væri hægt að reka hér umfangsmikið og þýðingarmikið sveitarstjórnarstig nema fyrir tilstilli sjóðsins eða einhvers sambærilegs kerfis, ekki síst í ljósi þess mikla fjölbreytileika sem einkennir íslenska sveitarstjórnarstigið“.

Sigurður Ingi sagði mikilvægt að sjóðurinn taki mið af breytingum sem orðið hafa á sveitarstjórnarstiginu. Hann sagði að frumvarp um heildarskoðun á Jöfnunarsjóði væri fyrsta alvöru atlagan að því að búa til einfaldara og sanngjarnara kerfi „sem jafnaði betur stöðu sveitarfélaga með lægri tekjur í samanburði við

sambærileg sveitarfélög, þannig að allir íbúar landsins fái notið samskonar þjónustu frá sínu sveitarfélagi, sama hvar þeir búa“. Ráðherra sagði að tekið yrði tillit til sérstakra áskorana og byggðasjónarmiða og það væri sérstakt áherslumál sitt að hægt væri að bregðast við skyndilegum áföllum í rekstri sveitarfélaga eða svæðum með veikan tekjugrundvöll.

Hjá ráðherra kom fram að allar breytingar væru umdeildar og þau sveitarfélög sem fengju lægri tekjur samkvæmt nýja líkaninu ættu erfitt með að sætta sig við það. Þau verði þó að hafa í huga að aðstæður gætu líka breyst til hins verra og þá væri gott að búa við sanngjarnara kerfi sem er næmara á slíkar breytingar og grípur sveitarfélögin betur en núverandi kerfi. Innleiðingin muni einnig taka nokkur ár sem auðveldi sveitarfélögum að aðlagast breytingunum.

Ráðherra fjallaði sérstaklega um nýtt ákvæði sem kveður á um að skerða skuli framlög til sveitarfélaga sem ekki fullnýta útsvar sitt. Hann sagði þetta sanngirnismál þar sem að með því yrði tekið fyrir það að sjóðurinn og þar með tekjulægri sveitarfélögin niðurgreiði útsvar fyrir þau sveitarfélög sem kjósa að hafa útsvarið lægra en almennt gerist.

Ráðherra fjallaði einnig um einstök úrlausnarefni í samskiptum ríkis og sveitarfélaga en málefni fatlaðra væru þar efst á baugi. Ríkið hafi þegar bætt við um fimm milljörðum kr. við útsvarið í byrjun árs til að bæta afkomu hvað það varðar. Hann lýsti því yfir að mikilvægt væri að ljúka endurskoðunarvinnu um framtíðarfyrirkomulag í þessum málaflokki. Sú vinna færi fram undir yfirstjórn félags- og vinnumarkaðsráðherra og sagði Sigurður Ingi það ósk sína að hægt væri að ljúka þeirri vinnu fyrir áramót. Jöfnunarsjóður gegndi áfram lykilhlutverki á þessum vettvangi.

Guðni Geir Einarsson, forstöðumaður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga, fór yfir störf sjóðsins á árinu 2022 og ársreikning sjóðsins. Hann sagði stöðu sjóðsins sterka og að tekjuafgangur sjóðsins á árinu hafi numið 712,6 m.kr. Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi í lok árs 2022 nam 1.430 milljónum kr. Í ljósi sterkra stöðu sjóðsins hafi verið tekin ákvörðun um að hækka útgjaldajöfnunarframlög sjóðsins vegna ársins 2023 um 1 ma.kr. Heildarframlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga námu rúmlega 64 milljörðum kr. árið 2022.

Guðni Geir sagði að frá og með næstu áramótum færist verkefni Innheimtustofnunar sveitarfélaga til ríkisins. Sýslumaður á Norðurlandi vestra taki við stjórnsýsluhlutverki stofnunarinnar. Markmiðið er að treysta umgjörð um innheimtu meðlaga, einfalda verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga og efla þjónustu.

Fram kom í máli Guðna Geirs að staða Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs væri mjög sterk og að handbært fé sjóðsins í lok árs væru rúmir 3,4 milljarðar kr. Sjóðurinn styrki einnig mikilvæg verkefni tengd aðgengismálum fatlaðra. Í sumar hafi verið samið um aukinn stuðning við átaksverkefni stjórnvalda og ÖBÍ réttindasamtaka um úrbætur um land allt í aðgengismálum fyrir fatlað fólk. Veittar verða allt að 415 milljónir til úrbótaverkefna út árið 2024.

Þá hafi sjóðurinn einnig styrkt verkefnið Römpum upp Ísland með veglegum hætti. Markmið þess er að byggja 1.500 rampa um land allt á fjórum árum. Verkefnið gangi vel en nýlega hafi því verið fagnað að rampur nr. 800 var vígður á Egilsstöðum samhliða sumarfundi ríkisstjórnar Íslands. Loks hafi rampur nr. 815 verið vígður á Sólheimum í upphafi mánaðarins.

Þá fjallaði Árni Sverrir Hafsteinsson, sérfræðingur hjá Jöfnunarsjóði, um fyrirhugaðar breytingar á helstu jöfnunarframlögum sjóðsins en núverandi reiknilíkan væri að stofni til frá árinu 1990. Sveitarfélögin hafi þá verið 204 en væru nú 64. Þá hafi meðalfjöldi íbúa í sveitarfélagi verið 196 en væri nú 1.296. Rekstrarumhverfi sveitarfélaganna væri jafnframt mjög breytt þar sem þau veittu nú mun meiri þjónustu en áður, einkum vegna yfirfærslu grunnskóla og málaflökks fatlaðs fólks til þeirra.

Megintillagan er að sameina þrjú framlög í eitt almennt jöfnunarframlag. Markmiðið væri að einfalda kerfið og auka gagnsæi í jöfnun, þar sem ólíkar forsendur væru metnar heildstætt en ekki hver í sínu lagi. Sérstök útgjaldajöfnunarframlög, tekjujöfnunarframlög og fasteignaskattsframlög myndu því heyra sögunni til.

Málshöfðun Reykjavíkurborgar

Með dómi Héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-508/2021 frá 20. desember 2023 var íslenska ríkið dæmt til að greiða Reykjavíkurborg tæpa 3,4 ma.kr. auk vaxta og dráttarvaxta.

Reykjavíkurborg höfðaði málið til viðurkenningar á því að ríkinu (Jöfnunarsjóði) hafi verið óheimilt að undanskilja sveitarfélagið með reglugerð almennum grunnskólaframlögum til reksturs grunnskóla og framlögum vegna nemenda með íslensku sem annað tungumál. Byggði Reykjavíkurborg mál sitt á því að útilokunin hefði ekki átt sér stoð í þágildandi ákvæðum laga um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995, sbr. 2. mgr. 78. gr. stjórnarskrárinnar sem kveður á um að tekjustofnar sveitarfélaga eigi að vera ákveðnir með lögum. Af hálfu ríkisins var málatilbúnaði Reykjavíkurborgar mótmælt. Ljóst hafi verið frá upphafi verkefnatilflutningsins og þegar samkomulag var gert milli ríkis og sveitarfélaga í aðdraganda yfirfærslunnar að gert hafi verið ráð fyrir því að kostnaðarauki Reykjavíkurborgar yrði fjármagnaður að fullu með hækkun á útsvarsheimild. Ekki væri hægt að túlka lagaáskilnaðarreglu 78. gr. stjórnarskrárinnar um tekjustofna sveitarfélaga á þann veg að hún standi í vegi fyrir því fyrirkomulagi sem viðhaft var um úthlutun framlaga úr ríkissjóði til sveitarfélaga í gegnum Jöfnunarsjóð sveitarfélaga. Þá mótmælti ríkið því að skilyrði skaðabótaábyrgðar væru fyrir hendi, en Reykjavíkurborg höfðaði málið sem skaðabótamál.

Niðurstaða Héraðsdóms var að ekki hafi verið fullnægjandi lagastoð fyrir því að útiloka Reykjavíkurborg frá úthlutun framangreindra framlaga. Samkomulag um tiltekna forsendur og sérstaða Reykjavíkurborgar voru ekki talin breyta því að lagaheimild skorti til að undanskilja Reykjavíkurborg framlögum.

Hæstiréttur samþykkti beiðni ríkislögmans um að málinu yrði áfrýjað beint til Hæstaréttar og verður málflutningur í Hæstarétti 23. október n.k.

Endurskoðun á regluverki Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Í janúarmánuði 2023 skipaði þáverandi innviðaráðherra, Sigurður Ingi Jóhannsson, starfshóp um endurskoðun á Jöfnunarsjóði sveitarfélaga. Markmið með vinnu hópsins var að bæta gæði jöfnunar, einfalda útreikninga og skipulag sjóðsins og að sjóðurinn fylgi þróun sveitarfélagagerðarinnar.

Í störfum sínum byggði starfshópurinn á vinnu verkefnisstjórnarinnar sem ráðherra skipaði í aprílmánuði 2021 um endurskoðun á tekjustofnum sveitarfélaga. Í stefnumarkandi áætlun í málefnum sveitarfélaga sem samþykkt var á Alþingi í janúar 2020 er kveðið á um aðgerð sem ætlað er að styrkja tekjustofna og auka fjárhagslega sjálfbærni sveitarfélaga.

Starfshópurinn var skipaður fulltrúum innviðaráðuneytisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga og með hópnum störfuðu jafnframt aðilar frá ráðuneytinu og Sambandinu.

Starfshópurinn kom saman til fyrsta fundar 27. janúar 2023 og fundaði alls 10 sinnum. Síðasti fundur hans var þann 9. mars 2023 og skilaði starfshópurinn drögum að skýrslu og frumvarpi inn á samráðsgátt stjórnvalda 10. mars 2023.

Á grundvelli þessa lagði innviðaráðherra fram á Alþingi frumvarp til nýrra laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga og var mælt fyrir málinu 14. nóvember 2023. Í kjölfar niðurstöðu Héraðsdóms frá 20. desember sendi innviðaráðherra sveitarfélögum erindi þar sem fram kom að niðurstöður dómsins hefðu þá þýðingu að hans mati að mikilvægt væri að aflétta óvissu um starfsemi sjóðsins. Í ljósi þess gaf ráðherra út þá yfirlýsingu að hann myndi ekki beita sér fyrir því að frumvarp til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga yrði afgreitt á vorþingi 2024.

Gert er ráð fyrir því að Svandís Svavarsdóttir innviðaráðherra endurflytji á Alþingi frumvarp til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga í mars árið 2025.

Fasteignasjóður

Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga var stofnaður í kjölfar yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga þann 1. janúar 2011. Tekjur Fasteignasjóðs eru hlutdeild í tekjum Jöfnunarsjóðs af 1,44% hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars ár hvert.

Í reglugerð nr. 280/2021 um starfsemi Fasteignasjóðs er m.a. kveðið á um skilyrði þess að veittir séu styrkir til sveitarfélaga úr sjóðnum. Sjóðurinn hefur það hlutverk að jafna aðstöðu sveitarfélaga við uppbyggingu eða breytingar á fasteignum sem nýttar eru í þjónustu við fatlað fólk með miklar og/eða sértækar stuðningsþarfir, sbr. 13. gr. b í lögum um tekjustofna sveitarfélaga. Í reglugerðinni er að finna nánari reglur um starfsemi Fasteignasjóðs en samkvæmt henni er gert ráð fyrir að styrkir verði veittir til eftirtalinna verkefna:

1. Fjármögnun á hlutdeild í stofnframlagi til byggingar búsetukjarna fyrir fatlaða íbúa með mjög miklar og/eða sértækar stuðningsþarfir á móti framlagi Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar.
2. Jöfnun á íþyngjandi kostnaði vegna langtímaleigusamninga um húsnæði fyrir fatlað fólk sem sveitarfélög yfirtóku samhliða yfirfærslu málaflokksins árið 2011.
3. Stuðningur við nauðsynlegar endurbætur á eldra íbúðarhúsnæði fatlaðs fólks með verulegar þjónustu- og stuðningsþarfir sem gera því kleift að búa áfram á heimilum sínum.
4. Bygging hæfingarstöðva til að sinna lögbundnu hlutverki þeirra til hæfingar fatlaðs fólks.
5. Í öðrum sérstökum undantekningartilvikum sem talin eru falla vel að hlutverki Fasteignasjóðs en falla þó ekki undir lið 1-4 hér að framan.

Úrbætur í aðgengismálum fatlaðs fólks

Í mars 2021 setti ráðherra nýja reglugerð með nýjum og breyttum ákvæðum um starfsemi Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Meginmarkmið nýrrar reglugerðar var að veita aukinn stuðning til sveitarfélaga vegna úrbóta sem gerðar eru í aðgengismálum fatlaðs fólks. Í upphafi var sérstaklega kveðið á um að Fasteignasjóði væri heimilt, á árunum 2021 og 2022, að úthluta samtals 363 m.kr. í sérstök framlög til:

- Úrbóta á aðgengi fatlaðs fólks að byggingum í eigu sveitarfélaga eða þar sem um er að ræða byggingar í eigu annarra aðila en sveitarfélaga þar sem um samvinnuverkefni sveitarfélaga og einkaaðila er að ræða.
- Úrbóta þannig að biðstöðvar almenningsgangna verði aðgengilegar öllu fólki, svo og útivistarsvæði og almenningsgarðar.
- Úrbóta sem lúta að viðeigandi aðlögun á vinnustöðum fatlaðs fólks sem starfræktir eru skv. 2. mgr. 24. gr. laga nr. 38/2018 um þjónustu við fatlað fólk.

Í júní árið 2023 undirrituðu Sigurður Ingi Jóhannsson, þáverandi innviðaráðherra, og Þuríður Harpa Sigurðardóttir, þáverandi formaður ÖBÍ réttindasamtaka, nýtt samkomulag um aukinn stuðning við átaksverkefni stjórnvalda og ÖBÍ um úrbætur um land allt í aðgengismálum fyrir fatlað fólk. Framlenging átaksverkefnisins þýðir að Fasteignasjóðnum er nú heimilt á árunum 2023 og 2024 að úthluta samtals 415 m.kr. í sérstök framlög sem nema 50% af heildarkostnaði tiltekinna framkvæmda sem lúta að þeim verkefnum sem fjallað er um hér að ofan.

Þuríður Harpa sagði við undirritun samkomulagsins: „Við bindum miklar vonir við og erum viss um að átaksverkefnið muni skila stórbættu og betra aðgengi að manngerðu umhverfi í sveitarfélögunum. Átakið er í raun vitundarvakning og eykur skilning fólks á mikilvægi góðs aðgengis fyrir öll sem um samfélagið fara. Síðast en ekki síst hlýtur það að vera sveitarfélögunum heilmikil hvatning til að gera sífellt betur í aðgengismálum“.

Það er ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem gerir tillögur til ráðherra um úthlutanir sjóðsins til sveitarfélaga.

Aðkoma Fasteignasjóðs að verkefninu Römpum upp Ísland

Á árinu 2022 var gerð breyting á lögum um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995 sem heimilaði Fasteignasjóði Jöfnunarsjóðs að greiða 50 m.kr. árlega á árunum 2022-2025 til verkefnisins Römpum upp Ísland í þeim tilgangi að bæta aðgengi fyrir fatlað fólk á landsvísu.

Verkefnið hefur gengið framur vonum og er stefnt að því að verkefninu ljúki í lok árs 2024. Þar af leiðandi var gerð breyting á lögum um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995 sem heimilar að fjármögnun verkefnisins úr Fasteignasjóði ljúki á árinu 2024.

Til að greiða götu verkefnisins hafa fjölmargir styrktaraðilar komið að því og þykir það falla mjög vel að hlutverki Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga.

Fylgjast má með framgangi verkefnisins á rampur.is

Framlög til eflingar tónlistarfræðslu

Framlögum ríkisins til að efla tónlistarfræðslu er ætlað að gera nemendum kleift að stunda tónlistarnám óháð búsetu og efnahag. Framlagið skal renna til greiðslu kennslukostnaðar nemenda í framhaldsnámi í hljóðfæraleik og söng ásamt miðnámi í söng.

Í gildi er samkomulag milli ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um málefni tónlistarskóla en gildistími samkomulagsins er frá 1. janúar 2022 til 31. desember 2024.

Á samningstímanum greiðir ríkissjóður mánaðarlega framlag til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem ráðstafað er til sveitarfélaga í samræmi við reglur sem innviðaráðherra setur. Framlag ríkisins tekur breytingum skv. almennri verðlagsuppfærslu fjárlaga hverju sinni og er notuð tilfærslureglan 85-15, þ.e. launauppfærsla er 85% og verðlagsuppfærsla 15%.

Framlag ríkisins til eflingar tónlistarfræðslu á árinu 2023 nam 715,6 m.kr. Á móti framlagi ríkisins skuldbinda sveitarfélögin sig til að taka yfir verkefni frá ríki sem nemur 286,4,1 m.kr. á ársgrundvelli, sbr. viðauka við samkomulagið. Þau verkefni sem sveitarfélögin taka yfir taka jafnframt breytingum skv. almennri verðlagsuppfærslu.

Samráðsnefnd skipuð fulltrúum ríkis og sveitarfélaga vinnur að gerð nýs samkomulags um málefni tónlistarskóla en gert er ráð fyrir að vinnunni ljúki vorið 2025.

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

Á grundvelli reglugerðar nr. 192/2023 og laga um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995 með síðari breytingum er kveðið á um tekjur Jöfnunarsjóðs vegna þjónustu við fatlað fólk og að þær skuli renna í sérdeild innan sjóðsins:

- a) Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars nemur 1,44%.
- b) Framlag úr ríkissjóði er nemur 0,235% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs.
- c) Framlag úr ríkissjóði vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA).

Á grundvelli 3. gr. framangreindrar reglugerðar var útreikningur almennra framlaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2023 með eftirfarandi hætti:

- a) 88% skiptust hlutfallslega miðað við niðurstöður mælinga á útgjaldþörf.
- b) 10,75% skiptust hlutfallslega miðað við áætlaðan útsvarsstofn sveitarfélaga árið 2021.
- c) 1,25% skiptust hlutfallslega miðað við fjarlægðir innan þjónustusvæða og að teknu tilliti til fjölda sveitarfélaga innan svæða.

Í 2. gr. reglugerðarinnar er ákvæði sem veitir ráðgjafarnefnd heimild til að veita sérstök framlög til svæða ef um verulega íþyngjandi kostnað umfram tekjur er að ræða. Að tillögu ráðgjafarnefndar nam viðbótarframlagið á árinu 2023 samtals 400 m.kr. Framlaginu var ráðstafað á grundvelli rekstrarniðurstöðu þjónustusvæða á árinu 2022.

Framlög vegna samþættingar á þjónustu barna

Á árinu 2023 úthlutaði sjóðurinn í annað sinn framlögum til sveitarfélaga á grundvelli reglugerðar nr. 1593/2022 til að mæta kostnaði þeirra vegna samþættingar þjónustu við farsæld barna. Þegar farsældarlögin voru samþykkt af Alþingi sumarið 2021 var jafnframt gerð breyting á tekjustofnalögum sem fól í sér að sérstakt framlag frá ríkissjóði bættist við tekjur Jöfnunarsjóðs á árunum 2022-2024 til að standa straum af framlögum vegna samþættingar.

Við úthlutun framlaga til sveitarfélaga árið 2023 fór skipting framlaga til sveitarfélaga fram með eftirfarandi hætti samkvæmt framangreindri reglugerð. Eftirfarandi breytur eru lagðar til grundvallar við útreikning og hafa þær allar jafnt vægi:

- Fjöldi barna í hverju sveitarfélagi
- Fjöldi barna með stuðning í skólum
- Fjöldi barna á lágtekjuheimilum
- Fjöldi barna af erlendum uppruna

Framlag ársins 2023 nam 1,1 ma.kr.

Framlög vegna gjaldfrjálsra skólamáltíða

Alþingi samþykkti í júní 2024 frumvarp Svandísar Svavarsdóttur innviðaráðherra um breytingar á lögum um tekjustofna sveitarfélaga sem heimilar Jöfnunarsjóði sveitarfélaga að greiða framlög til sveitarfélaga sem bjóða upp á gjaldfrjálsar skólamáltíðir.

Gjaldfrjálsar skólamáltíðir eru liður í aðgerðum stjórnvalda til að styðja við langtímakjarasamninga á vinnumarkaði og leggja grundvöll að bættum lífskjörum og kaupmætti launafólks.

Af þessu tilefni sagði Svandís að gjaldfrjálsar skólamáltíðir væru réttlætismál og að með sögulegri samstöðu um kjarasamninga verði til jafnara og betra samfélag fyrir börnin okkar.

Árlegt framlag úr ríkissjóði bætist við tekjur Jöfnunarsjóðs á árunum 2024-2027 vegna verkefnisins. Gert er ráð fyrir að framlag fyrir heilt skólaár nemi 3.750 m.kr. Miðað er við að framlög vegna skólamáltíða skiptist hlutfallslega milli sveitarfélaga eftir heildarnemendafjölda í grunnskólum í hverju sveitarfélagi 1. janúar skólaárið á undan. Aðeins þau sveitarfélög sem bjóða upp á gjaldfrjálsar skólamáltíðir munu fá framlög.

Ráðherra mun skipa starfshóp til að leggja mat á nýtingu og áhrif framlags gjaldfrjálsra skólamáltíða. Starfshópurinn verður skipaður fulltrúa innviðaráðuneytisins, sem jafnframt verður formaður, fulltrúa mennta- og barnamálaráðuneytisins og tveimur fulltrúum Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Framlög vegna gjaldfrjálsra skólamáltíða á árinu 2024, þ.e. frá ágúst til desember, nema 1.725 m.kr.

Samkomulag um breytingu á fjármögnun þjónustu við fatlað fólk

Undanfarin tvenn áramót hefur fjármagn til málaflokks fatlaðs fólks verið aukið. Í desember 2022 undirrituðu fjármála- og efnahagsráðherra, innviðaráðherra og félags- og vinnumarkaðsráðherra, ásamt formanni og framkvæmdastjóra Sambands íslenskra sveitarfélaga, samkomulag um breytingu á fjármögnun lögbundinnar þjónustu sveitarfélaga við fatlað fólk. Í samkomulaginu, sem var það þriðja í röðinni frá yfirfærslu málaflokksins, fólst varanleg tilfærsla fjármuna sem nema 5 ma.kr. árlega frá ríki til sveitarfélaga. Með samkomulaginu hækkaði það fjármagn sem Jöfnunarsjóður úthlutar vegna málaflokksins úr 0,99% í 1,21%. Um ári síðar eða í desember 2023 gengu sömu aðilar aftur að samningaborðinu og undirrituðu fjórða samkomulagið um fjármögnun málaflokksins. Við það hækkaði sú hlutdeild útsvarsstofns sem berst sjóðnum vegna málaflokksins úr 1,21% í 1,44%, eða um 5,5 ma.kr.

Samhliða þessu fjórða samkomulagi um fjárhagslega ábyrgðaskiptingu ríkis og sveitarfélaga vegna málefna fatlaðs fólks sammæltust ríki og sveitarfélög um nokkur atriði til að efla faglega og fjárhagslega umgjörð málaflokksins. Meðal helstu samkomulagsatriða sem að Jöfnunarsjóði snúa var að auka vægi SIS-matsins við úthlutun framlaga og veitingu þjónustu. Þann 17. september sl. birtust í samráðsgátt drög að breytingum á reglugerð sjóðsins um framlögin sem ætlað er að efna þann þátt í samkomulaginu, en væntingar standa til að hægt verði að úthluta framlögum ársins 2025 á grundvelli reglugerðarinnar.

Það var í nóvember árið 2010 sem ríki og sveitarfélög gengu frá samkomulagi um yfirfærslu á þjónustu við fatlað fólk. Tilfærsla þjónustunnar átti sér stað 1. janúar 2011. Sveitarfélögunum voru tryggðar tekjur til að standa undir þjónustunni með hækkun útsvarshlutfalls sveitarfélaga um 1,20% gegn samsvarandi lækkun á tekjuskattshlutfalli ríkissjóðs. Þar af fóru 0,25% af útsvarshlutfallinu beint til sveitarfélaga en 0,95% fóru í gegnum jöfnunarkerfi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga.

Á árunum 2014-2015 var framkvæmt endurmat af hálfu verkefnastjórnar sem skipuð var fulltrúum ríkis og sveitarfélaga. Niðurstaða nefndarvinnu og samningaviðræðna milli ríkis og sveitarfélaga var að gengið var frá nýju samkomulagi um fjármögnun lögbundinnar þjónustu við fatlað fólk í árslok 2015. Samkomulagið fól í sér annars vegar hækkun útsvars sem rennur í Jöfnunarsjóð úr 0,95% í 0,99% og hins vegar var lögbundið framlag ríkissjóðs í Jöfnunarsjóð hækkað um 0,235% af innheimtum skatttekjum ríkisins.

Verkefni Innheimtustofnunar færðust til ríkisins

Á árinu 2023 var ákveðið að verkefni Innheimtustofnunar sveitarfélaga myndu færast til ríkisins frá og með 1. janúar 2024. Alþingi samþykkti á vorþingi 2023 lagafrumvarp innviðaráðherra um breytingar á lögum um Innheimtustofnun sveitarfélaga og mun sýslumaðurinn á Norðurlandi vestra á Blönduósi taka að sér stjórnarsýsluverkefni stofnunarinnar, en sýslumenn eru innheimtumenn ríkissjóðs.

Markmið með breytingunni er að skapa trausta umgjörð um innheimtu meðlaga og annarra framfærslumeðlaga, einfalda verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga, stuðla að jákvæðri þróun starfseminnar og bæta þjónustu við meðlagsgreiðendur.

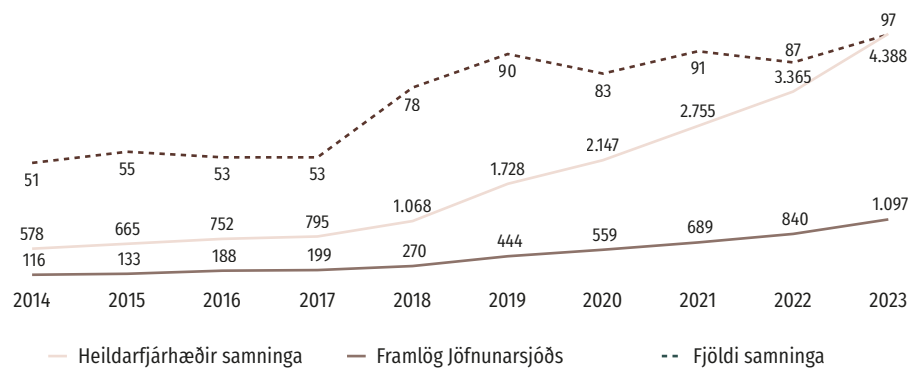
Lögbundið framlag úr ríkissjóði í Jöfnunarsjóð lækkaði þar af leiðandi 1. janúar 2024 úr 2,11% í 2,036%.

NPA

Frá árinu 2013 hefur Jöfnunarsjóður greitt þjónustusvæðum/sveitarfélögum framlög vegna samninga þeirra við fatlað fólk um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA).

Framlög vegna NPA 2014-2023

M.kr.

Tekjur Jöfnunarsjóðs

Á grundvelli 8. gr. a. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995 með síðari breytingum, eru Jöfnunarsjóði tryggðar tekjur með eftirfarandi hætti:

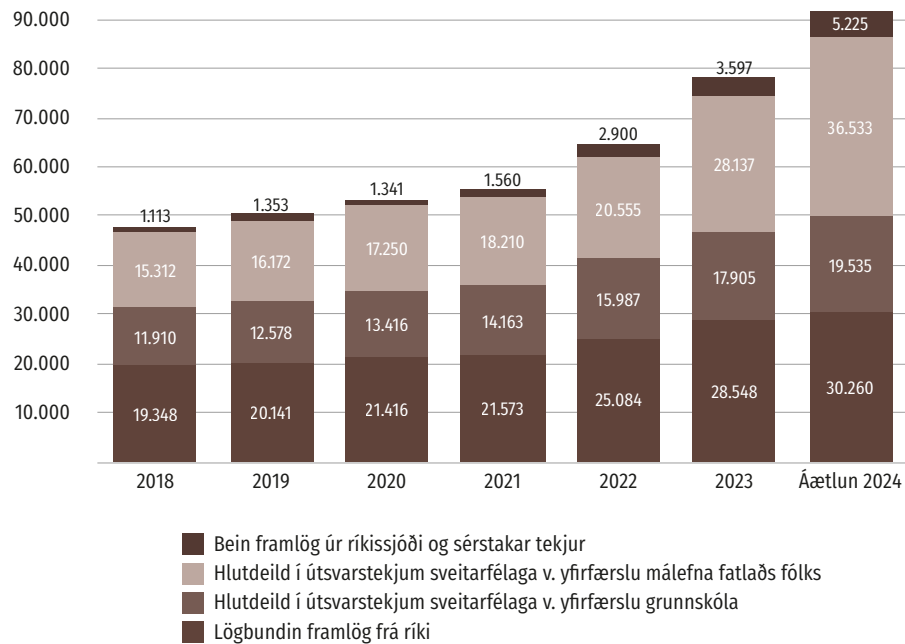
- Framlag úr ríkissjóði er nemur 2,036% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs. (Þar af skal fjárhæð er nemur 0,235% af innheimtum skatttekjum renna til málefna fatlaðs fólks.)
- Árlegt framlag úr ríkissjóði er nemur 0,264% af álagningarstofni útsvars næstliðins tekjuárs.
- Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars ár hvert:
 - er nemur 0,77% til jöfnunar vegna reksturs grunnskóla,
 - er nemur 1,44% til jöfnunar vegna málefna fatlaðs fólks.
- Vaxtatekjur.

Á árinu 2023 komu jafnframt tekjur frá ríkissjóði vegna framlaga til eflingar tónlistarfræðslu að fjárhæð 715,6 m.kr., framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA) og lengdrar viðveru fatlaðra grunn- og framhaldsskólalæmenda að fjárhæð 1.143 m.kr.

Jafnframt barst sjóðnum framlag að fjárhæð 1.100 m.kr. vegna samþættingar á þjónustu við börn og 25 m.kr. framlag vegna innviðaupbyggingar á Sólheimum í Grímsnesi.

Þróun tekna Jöfnunarsjóðs 2018-2024

M.kr. á verðlagi hvers árs

Tekjum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er varið til að greiða framlög úr sjóðnum á grundvelli ákvæða reglugerðar nr. 1088/2018. Sérstakar reglugerðir og reglur kveða nánar á um greiðslur einstakra framlaga og er þeirra getið sérstaklega.

Yfirlit yfir framlög Jöfnunarsjóðs

Á grundvelli reglugerðar nr. 1088/2018 er framlögum sjóðsins skipt í bundin framlög, sérstök framlög, jöfnunarframlög, jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla og jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðs fólks.

Bundin framlög skv. 6. gr.

Bundin framlög eru greidd til eftirtalinna samtaka og stofnana sveitarfélaga:

- Sambands íslenskra sveitarfélaga
- Landshlutasamtaka sveitarfélaga
- Innheimtustofnunar sveitarfélaga
- Umsjónarnefndar eftirlauna
- Húsafriðunarsjóðs

Bundin framlög 2018-2024 í m.kr.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Áætlun 2024
Samband íslenskra sveitarfélaga	451	473	479	515	583	670	724
Landshlutasamtök	258	269	260	284	326	379	405
Innheimtustofnun sveitarfélaga	404	473	627	477	669	712	5
Umsjónarnefnd eftirlauna	1	1	1	1	1	1	1
Húsafríðunarsjóður	52	54	55	55	56	58	57
Samtals	1.166	1.270	1.421	1.333	1.635	1.819	1.192

Sérstök framlög skv. 7. gr.

Sérstök framlög eru greidd sveitarfélögum vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi þeirra eða rekstri. Sérstök framlög eru:

- **Framlög til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga, sbr. reglur nr. 782/2020, með síðari breytingum:** Á árinu 2023 voru greidd framlög til átta sameinaðra sveitarfélaga og í þremur tilfellum þar sem unnið var að sameiningu á árinu.
- **Framlög vegna samþættingar á þjónustu við börn falla undir sérstök framlög.**
- **Framlög til að greiða úr sérstökum fjárhagserfiðleikum sveitarfélaga í samræmi við tillögur eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga:** Veitt var framlag til tveggja sveitarfélaga á árinu 2023.
- **Framlög til greiðslu stofnkostnaðar við vatnsveitur á lögbýlum, sbr. reglugerð nr. 180/2016, með síðari breytingum:** Matvælastofnun annast stjórn-sýslu varðandi meðferð umsókna og tillögugerð að úthlutun framlaganna.
- **Framlög til jöfnunar á tekjutapi einstakra sveitarfélaga vegna lækkunar tekna af fasteignaskatti í kjölfar breytinga á álagningarstofni mannvirkja, sbr. reglugerð nr. 80/2001, með síðari breytingum:** Við útreikning framlaganna er tekið mið af álagningarprósentum fasteignaskatts á viðkomandi ári.
- **Framlög til sérstakra verkefna á vegum sveitarfélaga eða samtaka þeirra sem geta haft mikla þýðingu fyrir sveitarfélög og leitt til frekari hagræðingar í rekstri þeirra og þjónustu:** Hér undir fellur m.a. framlag til rekstrar skrifstofu Sambands íslenskra sveitarfélaga í Brussel. Nýtt samkomulag tók gildi 1. janúar 2022 milli Sambands íslenskra sveitarfélaga og ráðuneytisins um starfsemina í Brussel og gildir það til 31. desember 2024. Þá falla framlög til landshlutasamtaka sveitarfélaga, vegna samstarfsverkefna sem þau hafa tekið að sér í kjölfar samninga við ríkið og tengjast sóknaráætlunum landshluta, til sérstakra verkefna.
- **Framlög til eflingar á tónlistarnámi og jöfnunar á aðstöðumun nemenda:** Úthlutun framlaga á árinu 2023 fór fram á grundvelli reglna um framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stuðnings við tónlistarnám og jöfnunar á aðstöðumun nemenda.

Sérstök framlög 2018-2024 í m.kr.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Áætlun 2024
Framlög vegna sameininga sveitarfélaga	413	328	441	536	1.124	1.142	1.050
Framlög vegna samþættingar	0	0	0	0	1.100	1.100	1.078
Framlög vegna fjárhagserfiðleika sveitarfélaga	0	0	7	41	47	48	0
Framlög til vatnsveitna á lögbýlum	24	21	17	21	30	38	32
Framlög til jöfnunar á tekjutapi v. fasteignaskatts	4.715	4.685	4.524	5.021	5.797	7.293	7.333
Framlög til sérstakra verkefna	114	133	1.323	75	106	87	304
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	545	557	572	586	662	715	729
Samtals	5.810	5.723	6.884	6.280	8.866	10.423	10.526

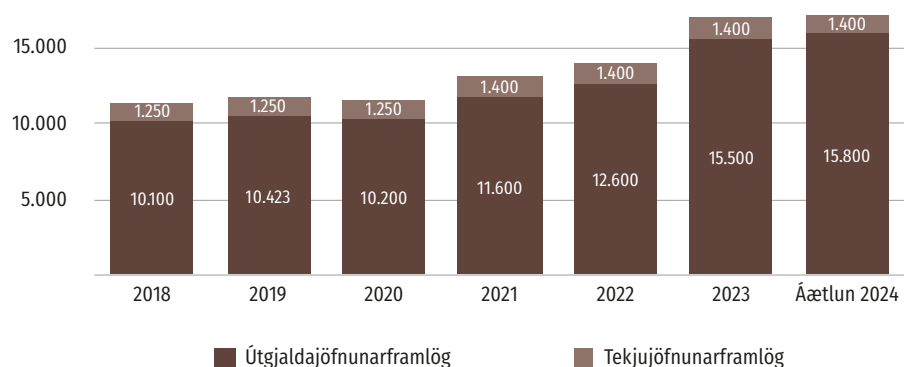
Jöfnunarframlög skv. 8. gr.

Til jöfnunarframlaga er varið þeim tekjum Jöfnunarsjóðs skv. a- og b-lið 4. gr. sem eru umfram ráðstöfun skv. 6. og 7. gr. reglugerðar nr. 1088/2018, sbr. eftirfarandi:

- **Tekjujöfnunarframlögum** er úthlutað til að jafna tekjur sveitarfélaga. Reiknuð framlög eru miðuð við sambærileg sveitarfélög og fullnýtingu tekjustofna þeirra. Einungis kemur til úthlutunar framlags hafi sveitarfélag fullnýtt heimild sína til álagningar útsvars.
- **Útgjaldajöfnunarframlögum** er varið til að mæta mismunandi útgjaldabörf sveitarfélaga á grundvelli stærðarhagkvæmni og tekna þeirra, að teknu tilliti til þeirra þátta sem áhrif hafa á útgjaldabörf. Framlögum er skipt í A- og B-hluta. Undir A-hluta falla framlög tengd íbúafjölda, framlög vegna fjarlægða, fjölda þéttbýlisstaða, fækkunar og fjölgunar íbúa og snjómoksturs í þéttbýli. Undir B-hluta falla framlög vegna skólaaksturs úr dreifbýli. Úthlutun þeirra framlaga fer fram á grundvelli sérstakra vinnureglna. Jafnframt voru greidd framlög vegna akstursþjónustu fatlaðs fólks úr dreifbýli.

Þróun jöfnunarframlaga 2018-2024

M.kr. á verðlagi hvers árs

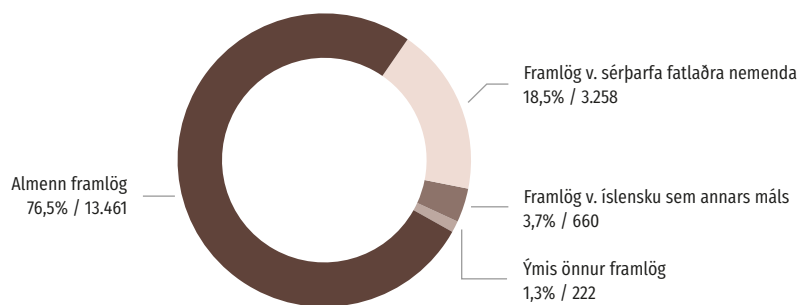
Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla skv. 9. gr.

Tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. 1. tölul. c-liðar 4. gr., að frádregnu bundnu framlagi til Sambands íslenskra sveitarfélaga, er varið til þess að jafna launakostnað sveitarfélaga vegna kennslu í grunnskólum og annan kostnað af flutningi grunnskólans frá ríki til sveitarfélaga, sbr. reglugerð nr. 351/2002, með síðari breytingum. Eftirfarandi framlög voru veitt á grundvelli reglugerðarinnar:

- **Almenn framlög:** Til almennra framlaga var varið um 76% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2023 til greiðslu framlaga til reksturs grunnskóla.
- **Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda:** Sérstök viðbótarframlög vegna mikillar þjónustubarfar fatlaðra grunnskólanemenda og framlag til Reykjavíkurborgar á grundvelli samnings vegna yfirtöku á rekstri sérskóla/sérdeilda.
- **Framlög vegna nemenda með íslensku sem annað tungumál:** Viðbótarframlög vegna sérstakrar kennslu nemenda með íslensku sem annað tungumál og framlag til Menntamálastofnunar (Miðstöð menntunar og skólaþjónustu) á grundvelli samnings vegna starfa kennsluráðgjafa og verkefnastjóra.
- **Framlag vegna reksturs skólabúða að Reykjum:** Framlag er greitt á grundvelli samkomulags ríkis og sveitarfélaga um yfirfærslu grunnskólans og samnings við Húnaþing vestra sem er rekstraraðili skólabúðanna.
- **Framlag til Barnaverndarstofu:** Framlag er greitt vegna kennslu barna sem vistuð eru af stofnuninni utan lögheimilissveitarfélags og er framlagið síðan innheimt af viðkomandi sveitarfélagi.
- **Önnur framlög:** Framlög eru greidd vegna íþyngjandi kostnaðar við rekstur grunnskóla og til einstakra verkefna.

Framlög til reksturs grunnskóla 2023

M.kr.

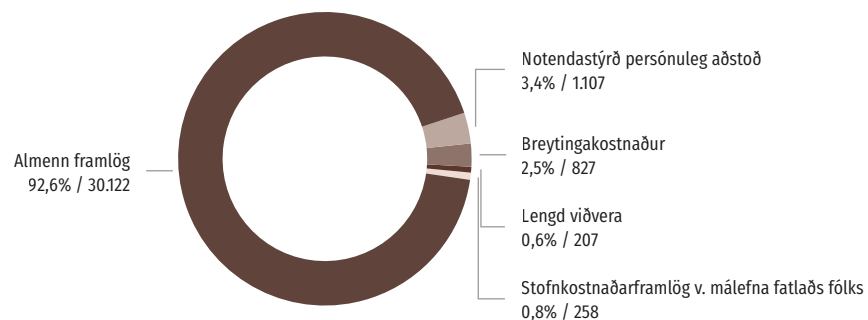
Jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðs fólks skv. 11. gr.

Tejum Jöfnunarsjóðs, skv. 2. tölul. c-liðar 4. gr. og 0,235% af framlagi úr ríkissjóði, að frádregnum kostnaði tengdum flutningi málaflokksins frá ríki til sveitarfélaga, er varið til jöfnunar vegna þjónustu við fatlað fólk með greiðslu framlaga til einstakra sveitarfélaga og þjónustusvæða, sbr. reglugerð nr. 192/2023. Eftirfarandi framlög voru veitt á grundvelli reglugerðarinnar:

- **Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk:** Til almennra framlaga var varið um 93% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2023 til greiðslu framlaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks.
- **Framlög vegna breytingakostnaðar:** Framlöggin ná til ýmissa kostnaðarpátta vegna yfirfærslunnar, sérfræðiaðstoðar og framlags til Sambands íslenskra sveitarfélaga.
- **Framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar:** Á árinu 2023 komu til greiðslu framlög vegna NPA-samninga sem í gildi voru á árinu 2023. Um 700 þús.kr. af framlaginu frá ríki vegna NPA voru óhafnar í árslok 2023 og eru því til ráðstöfunar á árinu 2024.
- **Framlög vegna lengdrar viðveru:** Framlöggin greiðast vegna lengdrar viðveru fatlaðra grunn- og framhaldsskólanemenda.
- **Framlög til Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga:** Framlöggin nema svipaðri fjárhæð og var áður til ráðstöfunar hjá Framkvæmdasjóði fatlaðra á grundvelli fjárlaga. Ekki hefur verið greitt í sjóðinn undanfarin ár vegna sterkrar stöðu hans.
- **Stofnkostnaðarframlög vegna málefna fatlaðs fólks:** Framlöggunum er ætlað að jafna aðstöðu sveitarfélaga við uppbyggingu eða breytingar á fasteignum sem nýttar eru í þjónustu við fatlað fólk.

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk 2023

M.kr.

Notendastýrð persónuleg aðstoð

Á grundvelli 5. gr. reglugerðar um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk nr. 192/2023, greiddi Jöfnunarsjóður sveitarfélaga þjónustusvæðum/sveitarfélögum framlög á árinu 2023 vegna samninga þeirra við fatlað fólk um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA). Alls sóttu þrettán þjónustusvæði um framlag vegna 97 samninga og nam úthlutað framlag vegna NPA á árinu 2023 samtals 1.097 m.kr. Samningum fjölgaði um tíu frá fyrra ári.

Framlög in voru fjármögnuð með óráðstöfuðum fjárveitingum úr ríkissjóði til Jöfnunarsjóðs vegna verkefnisins, ásamt sérstöku framlagi frá ríki. Á árinu 2025 mun framlag vegna NPA berast sjóðnum á fjárlögum.

Framlög vegna NPA árið 2023

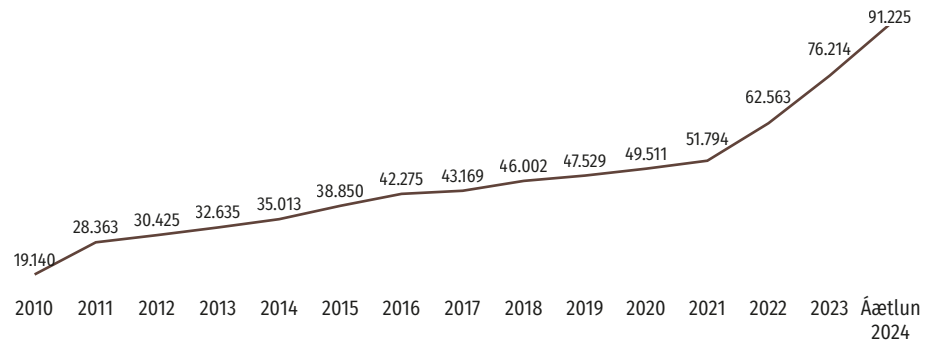
Þjónustusvæði	Fjöldi samninga	Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga
Akureyri	9	75.793.647
Bergrísinn	5	75.934.655
Dalvík	3	16.733.844
Fjallabyggð	1	14.641.056
Garðabær	6	74.502.904
Hafnarfjörður	19	195.633.276
Ísafjörður	1	17.959.875
Kópavogur	10	115.923.519
Mosfellsbær	10	56.017.111
Reykjanesbær	1	20.988.986
Reykjavík	27	405.175.414
Skagafjörður	4	21.776.193
Snæfellsnes	1	5.903.424
Samtals	97	1.096.983.904

Heildarframlög til sveitarfélaga

Á myndinni hér á eftir má sjá þróun heildarframlaga úr Jöfnunarsjóði til sveitarfélaga á árunum 2013 til 2023. Framlög til sveitarfélaga úr Jöfnunarsjóði á árinu 2023 námu um 79.266 m.kr. að meðtöldum framlögum til þjónustusvæða og sveitarfélaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks. Áætluð framlög til sveitarfélaga á árinu 2024 að meðtöldum framlögum vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks nema samtals um 91.900 m.kr.

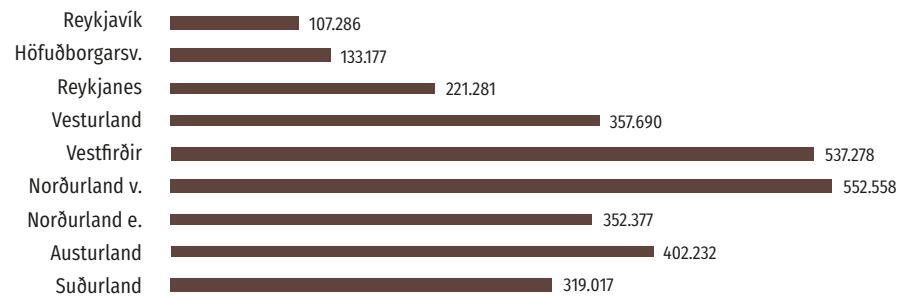
Þróun heildarframlaga til sveitarfélaga 2010-2024

M.kr. á verðlagi hvers árs

Framlög eftir landshlutum 2023

Krónur pr. íbúa

Fjárhagsleg aðstoð vegna sameiningar sveitarfélaga

Samkvæmt reglum nr. 782/2020 er Jöfnunarsjóði heimilt að veita fjárhagslega aðstoð til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga með eftirfarandi hætti:

1. Undirbúningur og framkvæmd sameiningar.
2. Óskert tekju- og útgjaldajöfnunarframlög.
3. Skuldajöfnunarframlag.
4. Endurskipulagning þjónustu og stjórnsýslu.
5. Byggðaframlag.

Í meðfylgjandi töflu má sjá hvað kæmi í hlut hvers sveitarfélags samkvæmt reglunum óháð því hvaða sveitarfélagi það sameinast.

Framlög v. fjárhagslegrar aðstoðar í kjölfar sameiningar sveitarfélaga

M.kr.

Nr.	Landshluti	Íbúa- fjöldi 1.1.2024	Skuldajöfn- unarframlag	Fast framlag til sveitarf.	Byggða- framlag	Samtals framlag v. sameiningar
0	Reykjavíkurborg	136.894	400	100	200	700
1000	Kópavogsbær	39.335	400	100	200	700
1100	Seltjarnarneskaupstaður	4.572	400	100	200	700
1300	Garðabær	19.088	400	100	0	500
1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	30.616	400	100	200	700
1604	Mosfellsbær	13.403	400	100	0	500
1606	Kjósarhreppur	269	0	100	0	100
2000	Reykjanesbær	21.957	400	100	0	500
2300	Grindavíkurbær	3.579	0	100	52	152
2506	Sveitarfélagið Vogar	1.500	338	100	0	438
2510	Suðurnesjabær	3.897	400	100	0	500
3000	Akraneskaupstaður	8.071	400	100	0	500
3506	Skorradalshreppur	52	0	100	10	110
3511	Hvalfjarðarsveit	727	0	100	0	100
3609	Borgarbyggð	4.100	130	100	0	230
3709	Grundarfjarðarbær	821	374	100	110	583
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur	123	0	100	1	101
3714	Snæfellsbær	1.617	272	100	182	554
3716	Sveitarfélagið Stykkishólmur	1.266	400	100	151	651
3811	Dalabyggð	642	18	100	81	200
4100	Bolungarvíkurkaupstaður	989	400	100	18	518
4200	Ísafjarðarbær	3.797	400	100	200	700
4502	Reykhólahreppur	236	0	100	41	141
4604	Tálknafjarðarhreppur	250	200	100	27	327
4607	Vesturbyggð	1.106	400	100	0	500
4803	Súðavíkurhreppur	219	0	100	0	100
4901	Árneshreppur	53	0	100	0	100
4902	Kaldraneshreppur	104	0	100	3	103
4911	Strandabyggð	414	111	100	69	279
5508	Húnaþing vestra	1.212	13	100	29	141
5609	Sveitarfélagið Skagaströnd	457	0	100	14	114
5611	Skagabyggð	86	0	100	11	111
5613	Húnaþing	1.263	400	100	145	645
5716	Skagafjörður	4.276	400	100	116	616
6000	Akureyrarbær	19.812	400	100	200	700
6100	Norðurþing	3.081	400	100	94	594
6250	Fjallabyggð	1.973	75	100	184	359
6400	Dalvíkurbyggð	1.866	37	100	182	318
6513	Eyjaþingarsveit	1.162	0	100	0	100
6515	Hörgársveit	791	158	100	0	258
6601	Svalbársstrandarhreppur	491	0	100	18	118
6602	Grýtubakkahreppur	396	21	100	1	122
6611	Tjörneshreppur	52	0	100	7	107
6613	Þingeyjarsveit	1.410	169	100	45	315
6710	Langanesbyggð	540	214	100	100	414
7300	Fjarðabyggð	5.163	400	100	143	643
7400	Múlaþing	5.177	400	100	27	527
7502	Vopnafjarðarhreppur	650	400	100	59	559
7505	Fljótisdalshreppur	95	0	100	0	100
8000	Vestmannaeyjabær	4.444	163	100	90	353
8200	Sveitarfélagið Árborg	11.565	400	100	0	500
8402	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.487	31	100	40	171
8508	Mýrdalshreppur	881	0	100	0	100
8509	Skaftharhreppur	620	36	100	3	140
8610	Ásahreppur	293	0	100	0	100
8613	Rangárþing eystra	2.007	355	100	31	486
8614	Rangárþing ytra	1.867	100	100	0	200
8710	Hrunamannahreppur	865	129	100	0	229
8716	Hveragerðisbær	3.265	400	100	0	500
8717	Sveitarfélagið Ölfus	2.631	55	100	0	155
8719	Grímsnes- og Grafningshreppur	539	0	100	0	100
8720	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	591	2	100	82	184
8721	Bláskógabyggð	1.322	387	100	0	487
8722	Flóahreppur	699	0	100	9	109
	Samtals	383.726	12.188	6.400	3.378	21.966

Ársreikningur 2023

Staðfesting ársreiknings

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga starfar á grundvelli III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga. Hlutverk Jöfnunarsjóðs er að jafna mismunandi útgjaldapörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður á grundvelli laga um opinber fjármál nr. 123/2015. Reikningsskilaaðferðir eru í meginatriðum þær sömu og árið áður.

Á árinu námu tekjur alls 78.187 m.kr. samanborið við 64.526 m.kr. árið á undan. Tekjur sjóðsins hækkuðu því um 13.661 m.kr. á árinu 2023. Mikla hækkun tekna á árinu 2023 má m.a. rekja til samkomulags ríkis og sveitarfélaga í árslok 2022 um breytingu á fjármögnun lögbundinnar þjónustu við fatlað fólk. Tilfærsla fjármuna var framkvæmd með því móti að útsvarsprósenta sveitarfélaga og hlutdeild Jöfnunarsjóðs í útsvarinu hækkaði um 0,22% en tekjuskattsprósenta ríkisins lækkaði sem því nam.

Á árinu 2023 var tekjuhalli sjóðsins 835,6 m.kr. samanborið við tekjuafgang að fjárhæð 712,6 m.kr. árið áður. Samkvæmt efnahagsreikningi í árslok námu eignir alls 8.563,6 m.kr., skuldir 7.969,6 m.kr. og eigið fé nam 594,0 m.kr.

Innviðaráðherra og formaður ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga staðfesta ársreikning Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, september 2024

*Svandís Svavarsdóttir,
innviðaráðherra*

*Guðmundur Baldvin Guðmundsson,
formaður ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga*

Áritun ríkisendurskoðanda

Til innviðaráðherra

Álit

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2023 er endurskoðaður samkvæmt lögum nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga. Ársreikningurinn hefur að geyma staðfestingu ráðherra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit Ríkisendurskoðunar að ársreikningurinn sýni glögga mynd af fjárhagsstöðu Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 31. desember 2023, afkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um opinber fjármál nr. 123/2015.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila (ISSAI). Ábyrgð samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð ríkisendurskoðanda hér á eftir. Ríkisendurskoðandi er óháður Jöfnunarsjóði sveitarfélaga og starfar í samræmi við lög nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga, og siðareglur alþjóðasamtaka ríkisendurskoðana (INTOSAI). Skrifstofa ríkisendurskoðanda nefnist Ríkisendurskoðun og fer hann með stjórn hennar. Ríkisendurskoðandi telur að við endurskoðunina hafi verið aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit Ríkisendurskoðunar á ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög nr. 123/2015 um opinber fjármál, settar reglur og fyrirmæli. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreiknings eru stjórnendur ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og setja inn skýringu ef þess er þörf. Ef við á skulu stjórnendur setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendu um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreiknings, nema stjórnendur hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að leysa sjóðinn upp.

Ábyrgð ríkisendurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið ríkisendurskoðanda er að aflað sé nægjanlegar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun sem felur í sér álit Ríkisendurskoðunar á ársreikningnum. Nægjanleg víska er mikið öryggi en ekki trygging þess að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Einnig framkvæmir Ríkisendurskoðun eftirfarandi:

- Greinir og metur hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, endurskoðunaraðgerðir skipulagðar og framkvæmdar til að bregðast við þeirri hættu og aflað endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit á reikningnum. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá reglum innra eftirlits.
- Aflar skilnings á innra eftirliti í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir og meta hvort það tryggi viðunandi árangur.
- Metur hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur.
- Ályktar um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og á grundvelli endurskoðunarinnar leggur mat á hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef endurskoðunin leiðir í ljós að talið sé að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreiknings í áritun Ríkisendurskoðunar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þarf að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða Ríkisendurskoðunar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Engu að síður geta aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metur í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metur framsetningu, uppbyggingu og innihald, þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Ríkisendurskoðun ber að upplýsa stjórnendur sjóðsins um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem fram komu við endurskoðunina, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, september 2024

*Guðmundur Björgvin Helgason,
ríkisendurskoðandi*

Rekstrarreikningur árið 2023

	Skýr.	2023	2022
Tekjur			
Framlag ríkissjóðs	1	29.673.054	26.494.227
Framlag sveitarfélaga	2	46.041.922	36.541.884
Önnur framlög	3	2.471.618	1.490.262
Tekjur alls		78.186.594	64.526.373
Framlög			
Bundin framlög	4	1.819.061	1.634.894
Sérstök framlög	5	10.423.930	8.865.687
Jöfnunarframlög	6	16.900.738	14.000.000
Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla	7	17.600.804	15.711.837
Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	8	32.521.162	23.646.787
Framlög alls		79.265.696	63.859.205
Rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	9	9.640	9.786
Annar rekstrarkostnaður	10	187.758	160.680
Rekstrarkostnaður samtals		197.397	170.466
Framlög og gjöld alls		79.463.093	64.029.671
Rekstrargjöld/tekjur		(1.276.499)	496.702
Fjármagnstekjur/gjöld	11	440.953	215.849
Afkoma ársins	16	(835.546)	712.551

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Veltufjármunir:			
Sveitarfélög, staða	12	4.188.220	3.852.921
Ríkissjóður, vegna framlaga	13	1.371.154	111.627
Ríkissjóður, eftirstöðvar, innheimt staðgreiðsla	14	8.355	8.075
Áfallnar vaxtatekjur		9.530	1.416
Aðrar skammtímakröfur	15	116.516	8.869
Skammtímakröfur samtals		5.693.776	3.982.909
Handbært fé:			
Bankareikningar		2.869.802	4.738.078
Eignir alls		8.563.577	8.720.987
Utan efnahagsreiknings	19	14.804.282	14.655.596

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir og eigið fé			
Eigið fé:			
Höfuðstóll	16	593.997	1.429.543
Skammtímaskuldir:			
Ríkissjóður, vegna dóms		375.000	375.000
Sveitarfélög og aðrar skuldir	17	6.501.332	6.468.077
Önnur framlög, greiðslustaða	18	1.093.248	448.367
Skammtímaskuldir samtals		7.969.580	7.291.444
Skuldir samtals		7.969.580	7.291.444
Skuldir og eigið fé alls		8.563.577	8.720.987

Sjóðstreymi árið 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Veltufé frá rekstri:			
Tekjuafkoma samkv. rekstrarreikningi		(835.546)	712.551
Veltufé frá rekstri		(835.546)	712.551
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímakröfur lækkun/(hækkun)		(451.340)	(325.885)
Skammtímaskuldir hækkun/(lækkun)		678.136	1.424.545
		226.795	1.098.660
Handbært fé til rekstrar/frá rekstri		(608.751)	1.811.211
Fjármögnunarhreyfingar			
Breyting á stöðu við ríkissjóð:			
Framlag ríkissjóðs		(29.673.054)	(26.494.227)
Greitt úr ríkissjóði		28.413.528	27.377.564
		(1.259.526)	883.337
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		(1.868.277)	2.694.548
Handbært fé í ársbyrjun		4.738.078	2.043.530
Handbært fé í árslok		2.869.802	4.738.078

Skýringar

Starfsemi

Hlutverk Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er að jafna mismunandi útgjaldabörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga gilda ákvæði III. kafla laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga. Sjóðurinn er í vörslu innviðaráðuneytisins sem annast afgreiðslu á vegum hans, úthlutun og greiðslu framlaga og bókhald sjóðsins.

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður á grundvelli laga um opinber fjármál nr. 123/2015 líkt og ársreikningar A-hluta ríkisaðila. Ársreikningurinn er á rekstrargrunni og eru reikningsskilareglur í meginatriðum hliðstæðar og árið á undan.

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur eru metnar á kostnaðarverði.

Handbært fé

Til handbærs fjár telst óbundin innstæða á bankareikningum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir eru færðar á kostnaðarverði.

Þjónustusamningur við innviðaráðuneytið

Jöfnunarsjóður hefur gert samning við innviðaráðuneytið um þjónustu og aðstöðu hjá ráðuneytinu. Núgildandi samningur er frá 31. janúar 2018.

Bókhald

Samningur var gerður við Fjársýslu ríkisins árið 2016 um að annast allt bókhald fyrir Jöfnunarsjóð, bókun reikninga og framlaga til sveitarfélaga og annarra ásamt því að sjá um allar greiðslur fyrir sjóðinn, afstemmingar, uppgjör og skil á uppgjörum og öðru til sveitarfélaga.

Skattar

Eins og aðrar stofnanir sem ríki og sveitarfélög bera ótakmarkaða ábyrgð á, er Jöfnunarsjóður sveitarfélaga undanþeginn skattskyldu, sbr. 4. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt.

Tekjur

1. Framlag ríkisins

Reiknað framlag ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er 2,111% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs auk 0,264% af álagningarstofni útsvars síðasta tekjuárs.

	2023	2022
Hlutur Jöfnunarsjóðs í innheimtum skatttekjum ríkissjóðs og útsvarsstofni sveitarfélaga	28.548.054	25.084.227
Viðbótarframlög frá ríkissjóði	1.125.000	1.410.000
Samtals	29.673.054	26.494.227

2. Framlag sveitarfélaga

Framlag sveitarfélaga er ákveðin hlutdeild af útsvarsstofni.

	2023	2022
0,77% af útsvarsstofni – staðgreiðsla	17.634.771	15.621.084
0,77% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðslu sl. árs ...	270.421	365.990
0,99% af útsvarsstofni – staðgreiðsla	27.711.783	20.084.251
0,99% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðslu sl. árs ..	424.947	470.559
Samtals	46.041.922	36.541.884

3. Önnur framlög

	2023	2022
Framlög frá mennta- og barnamálaráðun. v. tónlistarfræðslu	715.600	661.600
Framlög frá félags- og vinnumarkaðsráðuneytinu vegna NPA og lengdrar viðveru	1.143.044	748.400
Framlög úr Fasteignasjóði Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	612.975	80.262
Samtals	2.471.618	1.490.262

Gjöld

4. Bundin framlög

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiðir bundin framlög til samtaka og stofnana sveitarfélaga. Framlöggin eru samkvæmt 6. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

	2023	2022
Samband íslenskra sveitarfélaga	670.037	582.566
Landshlutasamtök	378.554	326.314
Innheimtustofnun sveitarfélaga	711.757	669.044
Umsjónarnefnd eftirlauna	550	533
Húsafriðunarsjóður	58.164	56.437
Samtals	1.819.061	1.634.894

5. Sérstök framlög

Til sérstakra framlaga teljast framlög til sveitarfélaga vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi og rekstri þeirra. Framlögin eru samkvæmt 7. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 11. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga. Framlögin vegna eflingar tónlistarfræðslu eru samkvæmt reglum frá 31. ágúst 2016.

	2023	2022
Sameining sveitarfélaga	1.141.736	1.124.003
Framlög vegna samþættingar	1.100.000	1.100.000
Framlög vegna fjárhagserfiðleika	47.771	47.000
Framlög til framkvæmda við vatnsveitur á lögbylum	37.728	29.637
Framlög til jöfnunar á tekjutapi vegna fasteignaskatts	7.293.535	5.797.356
Framlög til sérstakra verkefna	87.559	106.091
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	715.600	661.600
Samtals	10.423.930	8.865.687

6. Jöfnunarframlög

Jöfnunarframlög skiptast í tekjujöfnunarframlög til að jafna tekjur sveitarfélaga miðað við að þau hafi fullnýtt tekjustofna sína og útgjaldajöfnunarframlög til að mæta mismunandi útgjaldapörf sveitarfélaga að teknu tilliti til stærðarhagkvæmni og tekna þeirra. Framlögin eru samkvæmt 13. og 14. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 12. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

	2023	2022
Tekjujöfnunarframlög	1.400.000	1.400.000
Útgjaldajöfnunarframlög	15.500.738	12.600.000
Samtals	16.900.738	14.000.000

7. Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla

Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla samkvæmt reglugerð nr. 351/2002 um jöfnunarframlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til reksturs grunnskóla á grundvelli 13. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga með síðari breytingum.

	2023	2022
Almenn framlög	13.460.590	11.959.734
Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	3.257.645	2.990.353
Framlög vegna nýbúafræðslu	659.821	592.422
Skólabúðir að Reykjum	80.292	73.244
Önnur framlög	142.457	96.084
Samtals	17.600.804	15.711.837

8. Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk eru samkvæmt reglugerð nr. 192/2023 um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2023.

	2023	2022
Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	30.122.127	21.945.176
Framlög vegna breytingakostnaðar	827.019	519.688
Framlög vegna NPA	1.107.444	719.200
Framlög vegna lengdrar viðveru	207.000	195.000
Stofnkostnaðarframlög vegna málefna fatlaðs fólks	257.572	267.723
Samtals	32.521.162	23.646.787

9. Laun og launatengd gjöld

Launakostnaður fastra starfsmanna sjóðsins er innifalinn í þjónustusamningnum við innviðaráðuneytið. Laun og launatengd gjöld nefndarmanna í ráðgjafarnefndinni eru færð hér.

	2023	2022
Nefndar- og stjórnarlaun	8.656	8.988
Launatengd gjöld	983	798
Samtals	9.640	9.786

10. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður er nokkuð svipaður á milli ára en mesta breytingin liggur í hækkun vegna þjónustusamnings við ráðuneytið og aukningu í aðkeyptri þjónustu.

	2023	2022
Bókhaldsþjónusta	17.999	16.437
Aðkeypt sérfræðiþjónusta	29.101	25.412
Funda- og ferðakostnaður	8.148	10.058
Þjónustusamningur við innviðaráðuneytið	127.381	107.779
Ýmis kostnaður	5.128	994
Samtals	187.758	160.680

11. Hreinar fjármunatekjur

	2023	2022
Vaxtagjöld	(79)	(162)
Vaxtatekjur	565.825	276.537
Fjármagnstekjuskattur	(124.793)	(60.526)
Samtals	440.953	215.849

12. Staða við sveitarfélögin vegna óinnheimtrar staðgreiðslu

Í lok árs 2023 nam krafa Jöfnunarsjóðs á sveitarfélögin vegna hlutdeildar í óinnheimtri staðgreiðslu launa í desember 4.188,2 m.kr. samanborið við 3.252,9 m.kr. árið áður. Ofgreitt framlag v/dóms Hæstaréttar lækkar um 600 m.kr.

	2023	2022
Sveitarfélög vegna hlutdeildar í óinnheimtri staðgreiðslu	4.188.220	3.252.921
Ofgreitt framlag – Dómur Hæstaréttar	0	600.000
Samtals	4.188.220	3.852.921

13. Ríkissjóður, vegna framlaga

Staða við ríkissjóð:

	2023	2022
Fjárlög ársins 2023, lögbundið framlag	27.176.900	24.972.600
Fjáráukalög ársins 2023, lögbundið framlag	2.013.000	
	29.189.900	24.972.600
Framlög ríkissjóðs:		
2,111% af innheimtum skatttekjum ársins 2023	23.386.411	20.106.739
0,264% af álagningarstofni útsvars tekjuárið 2022	5.594.376	5.020.658
Leiðrétting, endurskoðað framlag 2022	(432.734)	(43.170)
Ríkissjóður, lögbundin framlög samtals	28.548.054	25.084.227
Ríkissjóður, vegna framlaga	(641.846)	111.627
Ógreitt af fjárlögum ársins um áramót	2.013.000	0
Nettó (skuld)/krafa á ríkissjóð	1.371.154	111.627

14. Ríkissjóður, eftirstöðvar, innheimt staðgreiðsla

Í árslok 2023 átti Jöfnunarsjóður inni hjá ríkissjóði 8,4 m.kr. vegna innheimtu á staðgreiðslu miðað við 8,1 m.kr. árið áður.

	2023	2022
Ríkissjóður vegna hlutdeildar í innheimtri staðgreiðslu	8.355	8.075
Samtals	8.355	8.075

15. Aðrar skammtímakröfur

Aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

	2023	2022
Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs, staða	110.182	0
Annað	6.334	8.869
Samtals	116.516	8.869

16. Eigið fé

Yfirlit um breytingu á eigin fé á árinu greinist þannig:

	2023	2022
Höfuðstóll 1/1	1.429.543	716.992
Afkoma ársins	(835.546)	712.551
Höfuðstóll 31/12	593.997	1.429.543

17. Sveitarfélög og aðrar skuldir

Sveitarfélög og aðrar skuldir greinast þannig:

	2023	2022
Framlög vegna yfirfærslu grunnskólans	2.108.935	2.381.096
Framlög vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðra	3.700.000	3.100.000
Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs, staða	0	716.965
Ýmsar skuldir	692.397	270.016
Samtals	6.501.332	6.468.077

18. Önnur framlög, greiðslustaða

Ógreidd framlög hækka um 644,9 m.kr. frá fyrra ári eða um 143,8%.

	2023	2022
Almenn jöfnunarframlög vegna grunnskóla	507.049	346.460
Framlög vegna fasteignaskatts	163.008	13.918
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	36.500	4.138
Almenn jöfnunarframlög vegna þjónustu við fatlað fólk	385.919	81.395
Framlög vegna NPA	771	2.456
Samtals	1.093.248	448.367

19. Utan efnahagsreiknings

Innheimtustofnun sveitarfélaga

Skv. 4. gr. laga um Innheimtustofnun sveitarfélaga nr. 54/1971, með síðari breytingum, sbr. d-lið 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga, skal Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiða Innheimtustofnun sveitarfélaga það sem á vantar til að tekjur hennar nægi til endurgreiðslu til Tryggingastofnunar svo og greiðslu rekstrarkostnaðar hennar. Lagaákvæði um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga kveða ekki á um að Innheimtustofnun endurgreiði Jöfnunarsjóði þessi framlög. Ef þau skilyrði skapast að Innheimtustofnun innheimti meðlög umfram það sem hún þarf á að halda til að standa í skilum við Tryggingastofnun ríkisins og greiðslu rekstrarkostnaðar þá endurgreiði hún þann hluta til Jöfnunarsjóðs. Uppsöfnuð framlög til Innheimtustofnunar eru því tilgreind hér til að sýna hversu mikið fé er bundið í innheimtakerfi meðlaga og er sama fjárhæð bókfærð sem framlag Jöfnunarsjóðs í ársreikningi Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

	2023	2022
Flutt frá fyrra ári	14.655.595	14.413.078
Framlag ársins	711.757	669.044
Afskrifaðar kröfur á árinu	(563.070)	(426.526)
Samtals	14.804.282	14.655.596

20. Önnur mál

Með dómi Héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-508/2021 frá 20. desember 2023 var íslenska ríkið dæmt til að greiða Reykjavíkurborg kr. 3.370.162.909 auk vaxta og dráttarvaxta. Dómurinn komst að þeirri niðurstöðu að ólöglegt hafi verið að greiða ekki framlög vegna reksturs grunnskóla á árunum 2015-2019 til Reykjavíkurborgar.

Fyrirkomulag framlaga Jöfnunarsjóðs vegna reksturs grunnskóla var ákveðið þegar málaflokkurinn var færður frá ríki til sveitarfélaga árið 1996. Gert var ráð fyrir því í samkomulagi ríkisins og sveitarfélaga vegna verkefnatilfærslunnar að hækkun útsvarsprósentu myndi standa undir kostnaðarauka Reykjavíkurborgar vegna flutningsins en að framlög úr Jöfnunarsjóði myndu jafna útgjaldaþarfir annarra sveitarfélaga. Af þeim sökum var kveðið á um í reglugerð um jöfnunarframlög Jöfnunarsjóðs vegna reksturs grunnskóla nr. 351/2002k að framlögin væru ekki ætluð Reykjavíkurborg. Dómurinn komst hins vegar að því að reglugerðarákvæðið stæðist ekki lagaáskilnaðarkröfu 2. mgr. 78. gr. stjórnarskrárinnar sem kveður á um að tekjustofnar sveitarfélaga skulu ákveðnir með lögum, og að ríkið bæri bótaábyrgð á því gagnvart Reykjavíkurborg. Veitt hefur verið leyfi til þess að málinu verði áfrýjað beint til Hæstaréttar og mun dómur liggja fyrir í lok árs 2024.

21. Fimm ára yfirlit

í m.kr. á verðlagi hvers árs

	2023	2022	2021	2020	2019
Rekstur					
Rekstrartekjur	78.187	64.526	55.500	53.425	50.244
Rekstrargjöld	(79.463)	(64.030)	(55.696)	(53.443)	(49.925)
Fjármunatekjur/(gjöld)	441	216	76	65	(158)
Afkoma ársins	(836)	713	(121)	48	161
Efnahagur					
Veltufjármunir	8.564	8.721	6.884	8.081	5.553
Eignir alls	8.564	8.721	6.884	8.081	5.553
Eigið fé					
Eigið fé	594	1.430	717	838	790
Skammtímaskuldir	7.970	7.291	6.167	7.243	4.762
Eigið fé og skuldir alls	8.564	8.721	6.884	8.081	5.553

Framlög Jöfnunarsjóðs

Framlög skipt eftir sveitarfélögum

Svf. nr.	Sveitarfélag	Reglugerð nr. Íbúa- fjöldi 1.1.2022	1088/2018			351/2002			80/2001	23/2013	1455/2021	Samtals		
			Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags-erfiðleika b-liður 7. gr. ¹ Sérstök verkefni 11.gr. ²	Tekju-jöfnunar-framlög 12. gr.	Útgjalda-jöfnunar-framlög 13. gr.	Almenn jöfnunar-framlög til reksturs grunnskóla m. leiðr. 2020 3. gr.	Framlög v. sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda m. íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólalabúða að Reykjum 6. gr. ³ Önnur framlög 8.gr. ⁴	Framlög v. jöfnunar-fasteigna-skattstekna		Framlög til eflingar tónlistarnámi 1. og 7. gr.	Framlög v. samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna
0000	Reykjavíkurborg*	139.875				37,2					341,1	403,8	2.737,7	
1000	Kópavogsbær	39.810				1,3					47,0	109,3	1.148,7	
1100	Seltjarnarneskaupstaður	4.674				276,3					4,6	12,7	304,2	
1300	Garðabær	18.891				198,5					39,1	43,3	799,7	
1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	30.568									21,2	96,0	1.957,6	
1604	Mosfellsbær	13.430					486,6			33,3	22,6	33,6	1.667,5	
1606	Kjósarhreppur	285								23,0		0,3	26,9	
2000	Reykjanesbær	22.059			941,8	68,5				402,8	34,7	76,3	2.931,2	
2300	Grindavíkurbær	3.669				538,3				96,8	2,2	14,8	926,0	
2506	Sveitarfélagið Vogar	1.396				22,9	195,0			61,1		4,5	428,4	
2510	Suðurnesjabær	3.925	60,1			642,3				113,3	4,0	16,4	1.284,0	
3000	Akraneskaupstaður	7.997				59,2	574,7			107,4	12,3	20,8	1.242,3	
3506	Skorradalshreppur	75										0,1	0,1	
3511	Hvalfjarðarsveit	765									0,2	2,1	-6,0	
3609	Borgarbyggð	4.090				717,5				253,4	1,2	10,9	1.366,8	
3709	Grundarfjarðarbær	861			8,9	159,3				64,2		2,4	381,5	
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur	114				64,1				12,8		0,3	103,2	
3714	Snæfellsbær	1.678				300,1				122,6		5,4	650,3	
3716	Stykkishólmsbær	1.308	140,5		15,3	246,2				70,1	1,4	3,4	619,1	
3811	Dalabyggð	653				1,4	164,8			89,1	0,9	2,2	374,4	
4100	Bolungarvíkurkaupstaður	997				5,3	169,2			92,2	1,4	3,5	402,5	
4200	Ísafjarðarbær	3.864				7,3	671,3			317,5	9,9	12,9	1.317,9	
4502	Reykhólahreppur	242					218,4			37,0		0,9	314,7	
4604	Tálknafjarðarhreppur	268					24,4			41,7		0,9	111,8	
4607	Vesturbyggð	1.182				0,2	292,1			124,8	1,3	3,3	522,5	
4803	Súðavíkurhreppur	235				1,6	133,6			34,1		1,1	181,4	
4901	Árneshreppur	47					2,0			12,9			17,5	
4902	Kaldrananeshreppur	116					23,0			17,4		0,1	55,2	
4911	Strandabyggð	428		14,0 ¹		242,4				65,4	0,9	1,1	394,6	
5508	Húnaþing vestra	1.258			23,3	294,6				104,7	2,0	3,5	624,9	
5609	Sveitarfélagið Skagaströnd	484				5,0	86,3			36,4		1,3	200,7	
5611	Skagabyggð	89				6,8	23,5			8,2	0,6	0,2	56,9	
5613	Húnabyggð	1.295	153,7				295,9			110,3	1,5	5,2	753,6	
5716	Skagafjörður	4.306	176,5				801,4			328,4	2,3	10,1	1.655,6	
6000	Akureyrarkaupstaður	19.893			88,0	355,3				441,9	74,4	46,2	2.246,9	
6100	Norðurþing	3.156				643,1				240,3		8,1	1.023,8	
6250	Fjallabyggð	1.977				404,1				172,7	0,2	3,9	750,3	
6400	Dalvíkurbyggð	1.906			7,1	386,7				144,0	0,7	5,2	772,1	
6513	Eyjafjarðarsveit	1.171			33,3	257,8				50,4	5,9	3,0	531,6	
6515	Hörgársveit	780			8,6	178,7				50,2		1,8	314,4	
6601	Svalbarðsstrandarhreppur	485	2,1			97,0				32,9		1,2	219,6	
6602	Grýtubakkahreppur	379				72,3				27,1		0,9	176,0	
6611	Tjörneshreppur	60				11,6				4,6		0,1	16,2	
6613	Þingeyjarsveit	1.393	142,0			49,9				221,7	1,5	2,5	601,7	
6710	Langanesbyggð	592		10,0 ²		143,0				74,2		2,4	407,9	
7300	Fjarðabyggð	5.262	61,6			253,1				353,6	0,4	14,7	1.170,8	
7400	Múlaþing	5.208	288,2		22,6	901,9				376,3	13,4	14,2	2.115,1	
7502	Vopnafjarðarhreppur	661				133,9				86,6		2,3	293,1	
7505	Fljótisdalshreppur	96										0,0	0,0	
8000	Vestmannaeyjabær	4.523				567,4				163,2	7,2	10,2	772,0	
8200	Sveitarfélagið Árborg	11.239		33,8 ¹	90,7	514,1				173,7	22,2	30,6	1.666,5	
8401	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.547				464,4				182,2	0,4	6,2	831,0	
8508	Mýrdalshreppur	877				129,4				71,2	0,4	2,3	205,1	
8509	Skaftárhreppur	680				142,4				92,0		1,9	267,4	
8610	Ásahreppur	295										1,1	1,1	
8613	Rangárþing eystra	2.035			1,5	372,1				146,4	1,9	6,9	645,0	
8614	Rangárþing ytra	1.866				221,3				147,2	1,4	5,9	526,0	
8710	Hrunamannahreppur	874				140,3				73,3		2,4	268,8	
8716	Hveragerðisbær	3.196			41,7	541,9				61,6		7,3	795,1	
8717	Sveitarfélagið Ölfus	2.573				437,2				76,9		7,3	696,0	
8719	Grímsnes- og Grafningshreppur	535										1,1	1,1	
8720	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	577								46,8	1,1	2,1	136,9	
8721	Bláskógabyggð	1.280								202,2		3,1	423,9	
8722	Flóahreppur	708			7,6	133,0				49,9		2,3	333,8	
Samtals skipt eftir sveitarfélögum		387.758	1.141,7	47,8 ¹ /10,0 ²	1.400,0	15.500,7	13.300,0	3.254,9	639,9	80,3 ³ /60,0 ⁴	6.544,4	683,2	1.100,0	43.763,0

* Framlög til Reykjavíkurborgar samkvæmt reglugerð nr. 351/2002 eru á grundvelli samninga um rekstur sérskóla/sérdeilda, kennsluráðgjöf fyrir nýbúa í öðrum sveitarfélögum en Reykjavíkurborg og kennslu langveikra barna með lögheimili utan Reykjavíkurborgar.

Framlög skipt eftir landshlutum

Reglugerð nr.	1088/2018				351/2002				80/2001	23/2013	1455/2021	Samtals	
	Íbúa- fjöldi 1.1.2022	Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags- erfiðleika b-liður 7. gr. ¹ Sérstök verkefni 11.gr. ²	Tekju- jöfnunar- framlög 12. gr.	Útgjalda- jöfnunar- framlög 13. gr.	Almenn jöfnunar- framlög til reksturs grunnskóla m. leiðr. 2020 3. gr.	Framlög v. sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda m. íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólalabúða að Reykjum 6. gr. ³ Önnur framlög 8.gr. ⁴	Framlög v. jöfnunar fasteigna- skattstekna	Framlög til eflingar tónlistarnámi 1. og 7. gr.		Framlög v. samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna
Reykjavík	139.875				37,2						341,1	403,8	2.737,7
Sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu	107.658				962,8				56,4	134,4	295,1	5.904,7	
Suðurnes	31.049	60,1		964,7	1.444,1	1.885,9	214,3	113,7	60,0 ⁴	674,0	40,9	112,1	5.569,7
Vesturland	17.541	140,5		84,8	2.226,7	1.367,7	88,7	40,3		719,6	15,9	47,7	4.731,8
Vestfirðir	7.379		14,0 ¹	14,3	1.776,4	656,1	46,8	30,1		743,1	13,5	23,9	3.318,2
Norðurland vestra	7.432	330,2		35,1	1.501,6	693,4	24,3	12,1	80,3 ³	588,0	6,3	20,3	3.291,7
Norðurland eystra	31.792	261,3	10,0 ²	136,9	2.599,4	2.221,6	133,0	80,1		1.460,2	82,7	75,2	7.060,5
Austurland	11.227	349,8		22,6	1.289,0	933,7	78,9	43,7		816,6	13,8	31,1	3.579,1
Suðurland	33.805		33,8 ¹	141,6	3.663,4	1.869,4	166,3	83,1		1.486,6	34,6	90,8	7.569,6
Samtals skipt eftir landshlutum	387.758	1.141,7	47,8¹/10,0²	1.400,0	15.500,7	13.300,0	3.254,9	639,9	80,3³/60,0⁴	6.544,4	683,2	1.100,0	43.763,0

Fjárhæðir í milljónum króna

Önnur framlög

Reglugerð nr.	1088/2018				351/2002				80/2001	23/2013	1455/2021	Samtals
	Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags- erfiðleika b-liður 7. gr. ¹ Sérstök verkefni 11.gr. ²	Tekjujöfnunar- framlög 12. gr.	Útgjalda- jöfnunar- framlög 13. gr.	Almenn jöfnunar- framlög til reksturs grunnskóla m. leiðr. 2020 3. gr.	Framlög v. sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda m. íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólalabúða að Reykjum 6. gr. ³ Önnur framlög 8.gr. ⁴	Framlög v. jöfnunar fasteigna- skattstekna	Framlög til eflingar tónlistarnámi 1. og 7. gr.	Framlög v. samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna	
Vatnsveituframkvæmdir á lögbýlum		37,7 ²										37,7
Ráðgjafar- og greiningarstöð ríkisins							20,0 ⁴					20,0
Mennta- og barnamálaráðuneytið v. höfundarréttarvarnis efnis							27,2 ⁴					27,2
Landshlutasamtök vegna sóknaráætlana		47,6 ²										47,6
Reykjavíkurborg (Næstu skref)							7,0 ⁴					7,0
Samband íslenskra sveitarfélaga í Brussel		24,0 ²										24,0
Reykjavíkurborg - kennsla vegna langveikra barna							27,9 ⁴					27,9
Akureyri - ráðgjafarþjónusta						2,7						2,7
Verkefnastjóri vegna ÍSAT framlaga							19,9					19,9
Ráðgjöf vegna málshöfðunar							0,4 ⁴					0,4
Bifröst		6,0 ²										6,0
Samtals önnur framlög	0,0	115,3²	0,0	0,0	0,0	2,7	19,9	82,5⁴	0,0	0,0	0,0	220,4
Óhafið 31.12.2022												-346,5
Óhafið 31.12.2023												507,0
Samtals	1.141,7	47,8¹/125,3²	1.400,0	15.500,7	13.460,6	3.257,6	659,8	80,3³/142,5⁴	7.293,5	715,6	1.100,0	44.203,9
Endanlegt óhafið vegna greiðslu vegna dóms												163,0

Fjárhæðir í milljónum króna

Framlög vegna fatlaðs fólks 2023

Þjónustusvæði um málefni fatlaðs fólks	Almenn framlög v. málefna fatlaðs fólks	Breytinga-kostnaður	Viðbótar-framlög	Framlög v. lengdrar viðveru	Framlög v. NPA	Framlög v. langtíma leigu-samninga	Stofnframlög - Fasteigna-sjóður Jöfnunarsjóðs	Samtals
Reykjavíkuborg	10.314,9	17,5	223,3	79,0	411,3	39,0	66,3	11.151,3
Seltjarnarnesbær	227,0		5,9	0,9			1,8	235,6
Kópavogsbær	1.825,4	11,0	23,4	17,1	115,9	4,5		1.997,3
Garðabær	1.186,4		23,5	15,2	74,5	3,2	29,8	1.332,7
Hafnarfjarðarkaupstaður	2.528,7		51,6	16,6	197,0	25,1		2.819,1
Mosfellsbær og Kjósarhreppur	1.768,4	422,1	8,8	7,7	56,0	4,0		2.267,0
Reykjanesbær	522,7		22,0	10,9	21,9	0,4	12,4	590,3
Grindavíkurbær	199,1		3,4				2,2	204,8
Suðurnesjabær	284,7		0,4	4,8				290,0
Akranes	1.001,9		9,5	6,8			7,3	1.025,6
Hvalfjörður	40,0		0,0	0,7				40,7
Borgarbyggð, Dalir og Skorrad.	130,1		1,3	0,9		1,2		133,5
Snæfellsnes	204,1			2,2	5,9		1,9	214,1
Dalabyggð	18,2							18,2
Vestfirðir	566,5		3,0	2,0	18,0		0,5	589,8
Skagafjörður	773,2		6,1	6,6	21,8	5,6	2,0	815,2
Dalvíkurbyggð	225,4		0,8	0,4	16,7			243,4
Fjallabyggð	266,9		1,1	5,7	14,6		2,4	290,7
Eyjafjörður	2.868,4		7,9	7,9	75,8		6,0	2.966,0
Þingeyjarsýslur	566,4		2,2	3,9				572,6
Austurland	812,8		1,4	2,2			4,5	820,9
Sveitarfélagið Hornafjörður	132,8		1,3	2,6				136,7
Suðurland	2.602,7		2,8	12,3	79,8	0,6	31,9	2.730,1
Vestmannaeyjabær	225,8			0,4				226,2
Framlög samtals	29.292,5	450,6	400,0	207,0	1.109,1	83,6	168,9	31.711,7
Annað								
Proskahjálp	7,4							7,4
Reykjadalur	117,7							90,5
Öryrkjabandalag Íslands							13,7	13,7
Römpum upp Ísland							75,0	75,0
Sólheimar	25,0							25,0
Þjarg	39,2							
Önnur framlög								
Samband ísl. sveitarfélaga		35,6						35,6
Vinnuálastofnun		161,4						161,4
Sérfræðiþjónusta		0,3						
RGG		31,3						
Óhafið								
Óhafið 31. des. 2022	-81,3				-2,5			
Óhafið 31. des. 2023	385,9				0,8			

Fjárhæðir í milljónum króna

Skipan ráðgjafarnefnda

2018-2022

- Guðný Sverrisdóttir, fyrrverandi sveitarstjóri, formaður nefndarinnar
- Birgir Björn Sigurjónsson, fyrrverandi fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
- Karen E. Halldórsdóttir, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Daníel Jakobsson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Ísafjarðarbæ
- Stefán Vagn Stefánsson, alþingismaður, fyrrverandi formaður byggðarráðs í Skagafirði
- Ásta Stefánsdóttir, sveitarstjóri Bláskógabyggðar
- Margrét Þórarinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ

Varamenn

- Sigtryggur Magnason, aðstoðarmaður samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, varaformaður
- Líf Magneudóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík
- Kristinn Andersen, bæjarfulltrúi í Hafnarfirði
- Friðbjörg Matthíasdóttir, bæjarfulltrúi í Vesturbyggð
- Katrín Sigurjónsdóttir, sveitarstjóri Dalvíkurbyggðar
- Stefán Bogi Sveinsson, bæjarfulltrúi Fljótsdalshéraðs
- Tómas Ellert Tómasson, bæjarfulltrúi Sveitarfélagsins Árborgar

2014-2018

- Guðný Sverrisdóttir, fyrrv. sveitarstjóri í Grýtubakkahreppi, formaður
- Birgir Björn Sigurjónsson, fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
- Karen E. Halldórsdóttir, bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Skagafirði
- Sigríður Huld Jónsdóttir, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað
- Valdimar O. Hermannsson, bæjarfulltrúi í Fjarðabyggð
- Ásgerður Gylfadóttir, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði

2010-2014

- Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður
- Björk Þorsteinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ
- Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Skagafirði
- Hermann Jón Tómasson, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað*
- Þórunn Egilsdóttir, alþingismaður og sveitarstjórnamaður í Vopnafjarðarhreppi

* Árni Rúnar Þorvaldsson, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði og varamaður Hermanns, tók sæti hans í nefndinni veturinn 2012-2013

2006-2010

- Herdís Á. Sæmundsdóttir, varaþingmaður, formaður 2006-2007
- Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður 2008-2010
- Sigríður Finsen, forseti bæjarstjórnar í Grundarfjarðarbæ
- Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
- Hermann Jón Tómasson, formaður bæjarráðs í Akureyrarkaupstað
- Páley Borgþórsdóttir, formaður bæjarráðs í Vestmannaeyjabæ

2002-2006

- Húnbogi Þorsteinsson, fyrrv. skrifstofustjóri, formaður 2002-2004
- Herdís Á. Sæmundsdóttir, varaþingmaður, formaður 2005-2006
- Halldór Halldórsson, bæjarstjóri í Ísafjarðarbæ
- Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
- Guðmundur Bjarnason, bæjarstjóri í Fjarðabyggð
- Ingunn Guðmundsdóttir, sveitarstjóri í Skeiða- og Gnúpverjahreppi

1998-2002

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Gísli Sverrir Árnason, forseti bæjarstjórnar í Sveitarfélaginu Hornafirði
- Ingunn Guðmundsdóttir, formaður bæjarráðs í Sveitarfélaginu Árborg

1994-1998

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Gísli Sverrir Árnason, bæjarfulltrúi í Hornafjarðarbæ
- Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkaheppi

1990-1994

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Ásgeir Magnússon, bæjarstjóri í Neskaupstað
- Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkaheppi

Jöfnunarsjóður
sveitarfélaga
Ársskýrsla 2023